

Czwartek

Nr. 15.

7. Grudnia 1848.

Wychodzi nakładem redakcyi trzy razy w tygodniu, w każdy Wtorek, Czwartek i Sobotę zawsze w objętości przynajmniej jednego arkusza. Przedpłata dwumiesięczna za Listopad i Grudzień wynosi w Tarnowie 1 Złr. 50 gr. M. K. — dla odbierających pocztą 2 Złr. M. K. — Przedpłata miesięczna dla odbierających Gazetę w Tarnowie w biurze redakcyi wynosi 50 gr. M. K. — Pojedyncze numery sprzedają się w biurze redakcyi po 6 gr. M. K. — Prenumerować można w Tarnowie w biurze redakcyi, w tutejszej księgarni, tudzież we wszystkich urzędach pocztowych. Przyjmują się prywatnie odezwy i ogłoszenia wszelkiego rodzaju, doniesienia literackie, księgarskie, przemysłowe i rolnicze; wiadomości dotyczące się sprzedarzy i kupna, dzierżaw, poszukiwania nauczycieli urzędniów i t. p. za opłatą od wiersza, za pierwszy raz 4 gr. a za każdy następujący po 2 gr. w Monecie Konwencyjnej.

Czyli wolno Galicyanom myśleć o Sławiańszczyźnie?

(Dokończenie.)

Kiedy w roku 1848. cała Europa wolniej oddychać zaczęła, kiedy ciężko ujarzmione ludy braterskiem na siebie zaczynają spoglądać okiem i dłoń przyjazną do siebie wyciągają, kiedy wolność, równość i braterstwo stało się hasłem myślących ludzi całej Europy — my, którzy jeszcze w roku 1846. na murach Wawelu to godło naszej przyszłości może przedwcześnie wywiesili, a nie jeden męczennik nasz, tak jak wiekopomny Teofil Wiśniowski, to godło naszych ciągłych dążeń, naszej przyszłości męzońską koroną poświęcił, staliśmy się znowu w tym roku zbawienia przedmiotem intryg naszych mniemanych braci Czechów; bo któż to nas spokojnych i przyjaznych sobie braci Polaków, (używając do piekielnego dzieła między apostołami Chrystusa znanego nam w kraju Judasza) podzielił na dwa nieprzyjazne obozy: Rusinów i Mazurów? Któż to był twórcą soboru świętojurskiego, więcej dla Rusina, jak dla Mazura zgubnego? I tu się udało naszym rodakom użyć wszelkich sprzętów piekła i odbudować choćby na jakiś czas, na ciemnocie i ciężkiej wiekowej hierarchii kościoła greckiego zbrodnicze dzieło nienawiści braterskiej; ale odwieczni bracia przez to lepiej się poznają i szczerą rozumową stałą miłością na hańbę i zgubę wspólnego wroga wiecznie pokochają, bo szczęście Rusina jest szczęściem Mazura, a szczęście Mazura jest szczęściem Rusina, są to Polacy, synowie cnotliwej równej dla nich miłości matki *Polski*, różniący się tylko obrządkiem kościelnym. Teraz kiedy my ze wszech stron uciemnione, kiedy my biedne sieroty, dzieci naszej matki *Polski* wyciągamy ręce do naszych braci nad Wisłą, Niemnem, Dniestrem i Bugiem, kiedy my porozrzucane dzieci *jednej* matki, chcemy się skupić około tej naszej matki, bo tylko ona nam wszystkim dzieciom swoim bez różnicy stanu i wyznania równe szczęście przynieść i nas zewnątrz i wewnątrz równie uszczęśliwić może, teraz kiedy nam pod przekleństwem Boga i całej ludzkości nie wolno o czem innem jak o naszej najdroższej matce *Polsce* myśleć — wy bracia Czesi stajecie się zaporą i jedyną przeszkodą w naszych dążeniach do osiągnięcia naszych nietykalnych niezaprzeczalnych praw, wy nas różnicie, wy nas przed światem czernicie, wy nas do siebie głosem syreny wołacie, odciągając nas od czystych serc naszych rodzonych braci zawiśląskich! Bracia Czesi, oni są nam *rodzonymi* braćmi, oni nas

zawsze kochali, oni i w szczęściu radość i w nieszczęściu niedolę z nami podzielali, im się przedewszystkiem nasze serce należy... My wzajemnie ciągle od roku 1772. za sobą tęsknimy i braterskie dłonie do siebie serdecznie wyciągamy. Oni nas, a my ich nigdy nie zdradzili. Pod Smoleńskiem, Grochowem i Sandomierzem ich i nasze kości w zgodzie spoczywają; na ich i naszych popiołach wskrzesi Bóg, Bóg sprawiedliwy i wszechwładny, Polskę cnotliwą, Polskę mozną, której godłem dla wszystkich braci będzie godło trzeciego Maja, wolność, równość i braterstwo wewnątrz, i zewnątrz dla całej ludzkości. Bracia Czesi! nasi deputowani na sejmie wiedeńskim nie są to nieprzyjaciele Sławian, są to z małymi wyjątkami prawy Polacy, a prawy Polak nikomu, a tém mniej Sławianinowi nie był wrogiem, nie są oni nieprzyjaciołmi Sławian w sojuszu z Germanizmem jak wy twierdzicie, oni stanęli razem w obozie z tymi, którzy wolności nie sławiańskiej, rzymskiej lub germańskiej, ale wolności swobód całej ludzkości są obrońcami, oni są równie za wolnością turecką, jak są przeciwni niewoli Baszkiera lub Hottentoty. Polak za wolność bił się równie w Ameryce, we Włoszech, we Francyi, jak i na polach Szczekocina, Maciejowie, pod murami Sandomierza, Smoleńska, Warszawy, on wolność drogo ceni, on do wolności zrodzony, on nikogo ujarzmić nie chce, onby nawet ujarzmić nie potrafił, jemu się też wolność należy. Za grzechy społeczne, ale czasowe przodków naszych jużesmy dawno odpokutowali. Czyliżesmy jeszcze ustawą trzeciego Maja wolność ogólną bezwyjątkową nie pokochali? Czyliżesmy w roku 1846. dalsze uporczywe ujarzmienie chłopków naszych gardłem karać nie postanowili? Czyliżesmy nie sami na zniesienie wszelkiego poddaństwa na kilkoletnich znanych światu sejmach Lwowskich nie nastawali? a nakoniec, czyliżesmy sami dzień patrona *Polski* Świętego Wojciecha w roku 1848. za dzień oswobodzenia włościan nie postanowili? I nam że to można zarzuceć, że my despotyzmu wspierać usiłujemy, kiedy my jedynie wolnością, miłością i braterstwem całego świata oddychać serdecznie pragniemy? O bracia Czesi, wy nie wierzycie sami temu, co wasza Lipa sławiańska napisała.

My pragniemy *Polski* całej, wolnej, my pragniemy wolności równej dla wszystkich dzieci bez różnicy stanu, wyznania i pochodzenia naszej matki *Polski*, my pragniemy wolności, równości i braterstwa dla wszystkich mieszkańców naszej wielkiej ojczyzny, a *Polska* wielka i wolna brzydząca się krzywdą sąsiadów, niepragnąca nieczyjogo, niepragnąca

ani podboju, ani uciemiężenia, pada wszystkim narodom, a nadewszystko pobratymcom swym Sławianom bratnią wiecznego sojuszu rękę. Ona wolna i silna sama w sobie, dla swych dzieci w równi sprawiedliwa, nikomu wolności nie pozazdrości, nikomu wolności nie odbierze, ani nawet nie skrzywdzi. Polska wolna i silna stanie się matką dla wszystkich Sławian, — musi więc pierwiej być Polska wolna, niepodległa i silna, taka o jaką lud polski najjaśniejszego pana w dwóch swych adresach z dnia 18. Marca i z dnia 6. Kwietnia b. r. prosił; a taka Polska wnijdzie w stosunki przymierza z przyrodnymi braćmi Sławianami, jeżeli wolnymi narodami być zechcą, z całym wolnym światem, bo Polska wolna tylko z wolnymi narodami łączyć się może.

Widzicie więc bracia Sławianie, bracia Czesi, że Polak, aby się mógł z wami bratersko łączyć, najprzód matkę swoją wybawić i do pierwotnego życia przyprowadzić powinien; widzicie, że Polska najprzód być musi, a dopiero potem z wami wieczny sojusz braterstwa, jeżeli wami uczucia wolności, równości i braterstwa szczerze kierować będą, zawrzeć potrafi.

Wy bracia Czesi pięknie do nas przemawiacie, ale my czułym śpiewom Syreny, my nawet głosem Sławianofilów Krakowskich już nie wierzymy, jest to fałszywa moneta, jest to blaszka pozłoczona — nam czynów, mnogich czynów prawego stałego męża potrzeba, a czyn czynem bojnje w przyszłości odpłacimy.

Tarnów 7. Grudnia. W numerze 13. naszego pisma przypominaliśmy deputacyi do przedłożenia monarsze i sejmowi zaskarżenia przeciwko nadużyciom tutejszych władz, obranej, by przyjęty na siebie względem kraju naszego święty obowiązek, dopokąd czas potemu, wypełniła, i z położonego w niej przez tutejszą publiczność zaufania, wywiązała się. Pomimo tego obrani deputowani o wyjeździe jeszcze nawet niemyślą. *Takie lekceważenie zaufania publicznego, taka objętość w tej wielkiej wagi sprawie kraju, przejmuje nas zgrozą, i zmusza do wynurzenia nieszczęśliwie obranej deputacyi zasłużonej nagany.* Nie wymieniamy jeszcze dzisiaj nazwisk wybranych deputowanych, bo mamy nadzieję, że porzuciwszy jakieś osobiste widoki, zechcą się opamiętać i wypełnią ciężący na nich obowiązek krajowy. Gdyby jednak w bieżącym tygodniu swęj powinności niewypełnili, zmuszeni będziemy podać ich nazwiska do publicznej wiadomości, z wezwaniem do obywateli Tarnowskich, by w ich miejsce innych troskliwszych o dobro kraju deputowanych wybrać sobie chcieli.

Czerniowce 1. Grudnia. (Zlistu.) Najważniejszą rolę na Bukowinie odgrywa Lukian Kobylca, deputowany na sejm Wiedeński z okręgu Wiznickiego na Bukowinie. Przyjechawszy z Wiednia podobno z urlopem wniósł w swoich Hucułów, że odebrał od Césarza władzę nieograniczoną rządu na Bukowinie, że *niemają słuchać nikogo, ani dominiów, ani urzędu obwodowego, ani gubernium, tylko jego.* Zwołał ze wszystkich wsi swego okręgu wyborczego po kilku deputowanych pod Wyznicę i zeszło się mnóstwo chłopstwa; tu im znowu oświadczył, że nikogo słuchać nie mają, tylko jego; wahających się dwórników (wojtów) złożył z urzędu i postanowił nowych, otoczył się mnóstwem uzbrojonych ludzi i nosi swój znak deputowanego na białej szarfi, którą się od ramienia do boku przepasuje, ten znak ma być order dany mu za

zasługi césarzowi niesione. Chłopstwo czei go jak Boga, całuje szaty jego, nawet nazywają go *Imperatorem*; bo też Kobylca przyznał im prawo do lasów i gruntów pańskich, czego się już upominają. Właściciele dóbr pobliskich wynoszą się do miast, które wszelako drżą ze strachu, bojąc się napadu od tej wzburzonej tłumy. W uajwiększym strachu zostaje miasteczko Radowice. Żądano wojska, ale o to trudno, bo na Bukowinie niema więcej jak kilkaset rekrutów, reszta wyszła z jenerałem Wardynem do Siedmiogrodzkiej ziemi walczyć za wolność Europejską!

Z drugiej strony pan komisarz cyrkularny Syrysty objężdza wie swoje sekcji i upomina chłopów, aby każdego podejrzanego człowieka aresztować i do cyrkułu dostawiać, aby pilnie odbywać strażę, by Polacy nie nadeszli!

Z resztą Bukowina nie wiele się bombardowaniem zastraszyła. Gwardya Czerniowiecka się wzmacnia, wprawdzie nie przez broń, której nie ma, ale przez powiększenie liczby gwardzistów, i właśnie gdy to piszę, odprawia solenny pochód z latarniami, pochodniami i muzyką na uczczenie swych dowódców, i duch tu lepszy jak sobie myślicie.

Z Kołomyi 1. Grudnia. W naszych stronach jako w ostatecznych kończynach dawniej Polski w tak zwanem Pokuciu, ten sam oplakany stan rzeczy jak we wszystkich częściach Galicyi, która jest przez biurokratów bez czei i wiary rządzona. Przez jakiś krótki czas cieszyliśmy się, że więcej nie wróci do naszego obwodu kreishauptman Bach brat rodzony owego ministra sprawiedliwości. Gdy wyjeżdżał z Kołomyi tak powszechnie znieawidzonym przed sześciotygodniami do Wiednia dla odwiedzenia brata, pożegnały go przy Eilwaginie na wsiadaniu swistalki, trąbki myśliwskie i stare rądle, na co p. Bach «zum lebe wohl» wystrzelił z pistoletu, ale że serce drgało ze złości, ręka zatem się trzęsła ze strachu i tym sposobem nikogo nie trafił. Przed trzema tygodniami powraca do Kołomyi p. Bach na swoje urzędowanie, szwarzgelbery tak niemieckie jako i ruskie urządzili mu przyjęcie z muzyką i marsz z pochodniami, do liczby tych należeli wszyscy pensyonowani kanceliści, Tagschreibery, pokątni pisarze i żydzi, którzy do liwerunków i budowli rządowych należą. O gwardyach już ani słyhu, bo te przez ostatnie wypadki są zupełnie zdeorganizowane, stan wiejski ciągle spokojny, pomimo tak wielkiej liczby pokątnych i publicznych podżegaczy.

Lwów. Na rozkaz jeneralnej komendy wielu z młodzieży obwinionej o czynny udział we wszystkich wypadkach od Marca, wziętych zostało w *kamasze*; w liczbie tych jest znany z redakcyi *Kuryjerka Lwowskiego* Rozmiłowski i redaktor *Gazety Narodowej* Dobrzański. Pierwszego miał uwolnić na wstawienie się swoje u komenderującego jednegn z obywateli; drugi dotąd podobno ciężki swój los ponosi.

Kromieryż 2. Grudnia 1848. W skutek wezwania telegraficznego ze strony rady ministerjalnej, dzisiaj sessya zwołana została na godzinę 12tą dla udzielenia Izbie ważnej bardzo wiadomości — z niecierpliwością oczekiwaliśmy przybycia ministrów z Ołomuńca, którzy przybywszy o godzinie pierwszej, odczytali Izbie akt abdykacyi césarza na rzecz synowca Franciszka Józefa najstarszego syna Arcyksięcia Franciszka Karola, którego jako prawnego następcę tronu jednocześnie abdykował na rzecz swego syna.

Dla pożegnania cesarza Ferdynanda a powitania nowego Franciszka Józefa, dziś deputacya wysłana będzie, do której z każdej prowincyi trzech członków ma się obrać.

Z Galicji obrani do deputacyi: Smolka, Wierszechlejski biskup i Jachimowicz biskup. Cesarz Ferdynand wyjechał na mieszkanie do Pragi.

Ołomuniec 2. Grudnia. O godzinie 8. z rana. zgromadzili się w sali pałacu arcybiskupiego wszyscy tutaj obecni członkowie rodziny cesarskiej, jenerałowie Windischgræc, Jellacluch i hr. Grüne, i wszyscy ministrowie; wkrótce po nich nadeszli cesarz i cesarzowa z jen. ks. Lobkowiczem. Cesarz usiadłszy zagał posiedzenie oświadczeniem, że z ważnych powodów postanowił złożyć koronę na korzyść arcyksięcia Franciszka-Józefa, gdy ojciec tegoż arcyksięcia Franciszek-Karol zrzekł się prawa następstwa do tronu. Dotyczące dokumenta odczytał potem minister dworu ks. Schwarzenberg, które J. C. M. i arcyksiążę Franciszek-Karol wraz z ministrem dworu podpisali, a potem wszyscy obecni hołd i szanowanie nowemu cesarzowi złożyli.

Protokół tej uroczystości przez wszystkich obecnych podpisany, zawiera:

1. Spis wszystkich przy tym akcie obecnych osób;
2. Dokument przez cesarza i ministra Schwarzenberga podpisany, ogłaszający arcyksięcia Franciszka-Józefa za pełnoletniego;
3. Zrzeczenie się arcyksięcia Franciszka-Karola praw do korony, na rzecz syna jego arcyksięcia Franciszka-Józefa;
4. Złożenie korony przez cesarza i zrzeczenie się praw do niej na rzecz arcyksięcia Franciszka-Józefa;

Po podpisaniu tego dokumentu ogłosił cesarz swego bratanka jako następcę swego pod imieniem Franciszka-Józefa;

5. Manifest cesarza Ferdynanda I., w którym jako powód zrzeczenia się korony podaje, iż do rządzenia monarchią w teraźniejszych czasach młodszych sił potrzeba, a uwalniając wszystkich urzędników od wykonanej przysięgi, tychże wzywa, by nowemu cesarzowi wiernie służyli; wreszcie dziękuje armii za wierne i nieustraszone usługi, wzywając ją, by i dla nowego cesarza taką pozostała;

6. Manifest nowego cesarza Franciszka-Józefa I. zawiadamiający wszystkie ludy monarchii o jego wstąpieniu na tron, w którym przybiecuje prawdziwą wolność ludom monarchii, na zasadzie równości wszystkich narodowości i równości wszystkich obywateli w obliczu prawa, z mocnym postanowieniem utrzymania całości monarchii i z przyrzeczeniem dzielenia swych praw z reprezentantami swych ludów. Zapowiada dalej przytłumienie wojny domowej przemocą oręża, przy czem szczególnie na wierność i przychylność wieśniaków rachuje, którym co dopiero pańszczyzna darowaną została;

7. Zawiadomienie sejmu w Kromieryżu o wstąpieniu na tron nowego cesarza, i wezwania do niego, aby konstytucya w jak najkrótszym czasie ułożoną została;

8. Bilet gabinetowy nowego cesarza do ks. Schwarzenberga z zawiadomieniem o zatwierdzeniu teraźniejszego ministerium; nakoniec

9. Nominacyą barona Kulmer (najgorliwszego zwolennika Jellaclucha) ministrem bez teki, lecz z stanowczym głosem w radzie ministeryalnej.

Na posiedzeniu sejmowym w Kromieryżu 4. b. m. minister finansów Kraus przedstawił obszerny projekt finan-

sowy w którym między innymi nakłada podatek na dochód od kapitału, i żąda w końcu nowego kredytu 80 milionów na rok bieżący. Bliższe szczegóły, wraz z bardzo ciekawą korespondencyą umieścimy jutro. Przepowiedzieliśmy te samo w artykule wstępnym Nro 13. naszego pisma.

Ołomuniec 4. Grudnia. Podróźni przybyli z Wiednia zapewniają, że dziś pod Angern nastąpiła żwawa utarczka między Madziarami i cés. wojskami.

Praga 4. Grudnia. W przysłym miesiącu, piszą dzienniki czeskie, wychodzić ma tu czasopis polski «Słowianie» z początku 4 razy na tydzień, później codziennie. Redaktorami będą znany nam Lambert-Kraszeski, który zupełnie się zgadza z polityką Słowiańską i p. Forster, którego nie wiemy dla czego dziennik Lipy mianuje członkiem akademii francuskiej w Paryżu. Do Czasopisu tego będą dołączane ryciny z dziejów czeskich przez czeskich rytowane artystów. P. Lambert ma polecenie aby korespondował z Polakami w Kromieryżu o interessach Lipy.

Wiedeń 4. Grudnia. Cesarz Ferdynand wraz z cesarzową Maryą Anną wyjechali z Ołomuńca do Pragi, zaś arcyksiążę Franciszek Karol i arcyksiężna Zofia do Monachium. Spodziewają się przybycia wkrótce nowego cesarza do Wiednia. Zapewniają że pan Jellacluch obok utrzymania go przy dotychczasowej godności, mianowany został gubernatorem cywilnym i wojskowym Dalmacji. Ks. Windischgrætz oddał jak mómią główną komendę feldmarszałkowi Gruber, sam zaś tu jeszcze pozostanie. (Kor. Hand.)

Wiadomości zagraniczne.

Brandenburg 4. Grudnia. (5. posiedzenie Izby.) Po odczytaniu protokołu, przystępują sekretarze do obliczenia wszystkich członków przytomnych. Przy samém rozpoczęciu czytania listy imiennej, przeszło stu deputowanych ze środka, lewego środka i lewej strony weszło do sali. Pokazało się przytomnych 260, nieprzytomnych dla wiadomych przyczyn 11, brakuje 131. Prezes ogłasza Izbę w komplecie potrzebnym do uprawomocnienia jej ustaw.

Schneider w imieniu 40 swoich przyjaciół, między którymi znajdują się pp. Unruh i Phillips, czyte następne oświadczenie: «Podpisani oświadczają, że obstając przy swoim postanowieniu, że korona nie posiada prawa przenoszenia, odrozenia, lub rozwiązania zgromadzenia narodowego, gdy widzą że dalsze prowadzenie narad w Berlinie przez gwałt wojskowy niemożliwe zostało, że tutejsza mniejszość na nieprawnej drodze usiłowała się uzupełnić przez przywołanie zastępców, przybywają do Brandenbura, dobru ojczyzny wszystkie inne względy poświęcając — Brandenburg 4. Gru. Następnie Schneider dodaje, że Unruh zajęty zwołaniem brakujących jeszcze deputowanych, na dzisiejszej sessyi znajdować się niemoże.

Brünnek: Deputowany Parrisius wnosi, aby się Izba do poniedziałku odroczyła. Wniosek odrzucony większością głosów 145 przeciw 131. Przystępujemy więc do ukonstytuowania bióra.

Schneider: Zrobiłem już uwagę, że prezydent zajęty jest. (Wrzawa). Sądę że wolność mówienia i w Brandenbурgu szanowną będzie. Jako sekretarz zgromadzenia narodowego, wiem, że przeszło stu deputowanych niezawezwano jeszcze.

Wniosek odroczenia konieczny mi się zdaje; a gdy widzimy że przyjąć go niechcicie, zmuszeni będziemy na dziś, salę opuścić.

Baumstark: Mówiono tu że prezydent p. Unruh i wiceprezydent zajęci są zwołaniem deputowanych. My nieznamy wcale prezydenta p. Unruh. Wybory na dniu 12. Października dokonane, z 12 Listopada przestały mieć wagę. Wyboru później dokonanego uznać nie możemy, bo nie prawnie był dokonany.

Weichsel: Prawna jest rzeczą aby deputowani przez prezydenta byli zawezwani. Nie jest dowiedziona rzeczą, że każdy deputowany czyta *Staats-Anzeigera*, zwłaszcza gdy chodzi o polecenie ministerium którego uznać nie możemy. (Najwyższy nieład i wrzawa). Przeszło 90ciu deputowanych opuszcza salę.

Brünnek wzywa do głosowania na prezydenta mimo licznych protestacji; po obliczeniu głosów pokazało się tylko 172 deputowanych przytomnych; Izba przestała być w komplecie.

Berlin 5. Grudnia. Chwila rozstrzygnięcia nanowo odwołana została, przez odroczenie się zgromadzenia narodowego do czwartku 7. b. m. Tutejsi deputowani postanowili udać się tam, i zapewne około 350. zbierze się na posiedzenie Czwartkowe. Kilku z nich jednak myśli jechać do domu i nie wracać, dopóki sejm nie wróci do Berlina. Panowie Waldeck, Rodbertus, Jacoby i Berg nie myślą składać mandatu, wątpliwą jednak jest rzeczą, czy się zechcą udać do Brandeburga. Pierwszą walką, która się stoczy, jest wybór prezydenta, i jeśli deputowani tutejsi zjadą tam stósownie do dzisiejszej decyzji, to zapewne pan Unruh znów wybrany zostanie.

Paryż 29. Listopada. Dziś jako w rocznicę rewolucyi Polskiej, wychodzą polscy i przyjaciele ich sprawy, zgromadzili się w sali towarzystwa literackiego, gdzie miał mowę książę Czartoryski. Wieczór było ogólne zgromadzenie w sali d' Antin, przybranej w chorągwie Polskie, i Francuzkie i Niemieckie. Jenerał Sznajde członek centralizacyi towarzystwa demokratycznego Polskiego; p. Vavin reprezentant ludu, przemówili z zapałem do licznie zgromadzonych słuchaczy. Jeden Francuz, którego nie wiemy nazwiska, jeden Niemiec, a po nich p. Gołowin wynurzyli sympatyę dla Polski w imieniu Francyi, Niemiec i Rosyi. P. Worcell poseł sejmu Polskiego, miał mowę w języku polskim. Najwięcej jednak wrażenia sprawiła mowa p. Ludwika Mierosławskiego.

(National).

Rząd francuzki odebrał depezę telegraficzną następującej treści, którą P. Cavaignac odczytał z mównicy na posiedzeniu Izby z d. 4 b. m.

Civita Vecchia 26. Listopada o godzinie 3ciej popołudniu. Papież opuścił Rzym tajemnie dnia 24. o godzinie 5tej wieczór. Rzym jest spokojny i obojętny. Wotum ufności dane było ministrom.

Papież udaje się do Francyi. *Le Ténare* udał się do niego z Gaety.

Minister oświecenia wyznań wyjechał z Paryża do Marsylii na przyjęcie Papieża.

Konsul Neapolitański opuścił Rzym.

List z Malty d. 25. Listopada donosi stanowczo że Ibrahim Pasza obiał Rządowi Egiptu.

Medyolan 20. Listopada. Gazeta Medyolańska donosi, że Józef Maestrazzi, lat 55 liczący, żonaty, posiadacz ziemski, i Piotr Ronchetti, lat 46 liczący, oberżysta, skazani byli na śmierć w Como, pierwszy za to że usiłował przeciągnąć na stronę Włoską żołnierzy z armii feldmarszałka, drugi że podawał środki do dokonania dezereyi; Maestrazzi był natychmiast rozstrzelany, Ronchetti był ułaskawiony i skazany na dwa lat więzienia forttecznego.

Ambassada francuzka w Rzymie z dnia 18. Listopada, donosi o składzie nowego ministerium i dodaje:

«Sądzą, że Izba wyższa ma być rozwiązana.

«Szwajcarzy są rozpuszczeni, gwardya obywatelska zajmuje wszystkie bramy pałacu. *Koło popularne* decyduje o wszystkich kombinacyach. Papież nie protestując urzędowo przeciwko temu co się stało, powielekroć oświadczał, że ustępuje przemocy. Ciało dyplomatyczne jest w niepewności względem stanowiska jakie ma przybrać w obec nowego ministerium. Sądzę, iż byłoby stósownem trzymać się z daleka, dopóki nowy skład nie przybierze wyraźnej cechy i nie pokaże stósunków jakie z Papieżem chce zachowywać. W tej myśli mówiłem do moich kolegów, którzy byli mego zdania, ale byłbym wdzięcznym gdybyś mi pan zechciał przysłać bliższe instrukcyje.»

Wedle depezy telegraficznej przybyłej do Paryża z d. 25 o godz. 2ej popołudniu z Rzymu, Ojciec święty przystał na wszystko i nowy skład gabinetu uznał, jako dzieło własnej woli.

Donoszą z Neapolu po d. 17. Listopada że wybory na deputowanych wypadły z korzyścią dla strony liberalnej, król tak się przeląkł tego rezultatu, że kazał zamurować okna pałacu od ulicy, wystawić baterye i przedsięwziąć wszelkie środki ostrożności. Tymczasem o zaczepce nikt nie myśli; król lęka się własnego cienia bo wie że panuje narodowi który go nienawidzi i radby za tyle zbrodni zasłużoną wymierzyć karę. Wiadomości z Rzymu nubawiają go nowych niespokojności. Śmierć Rossego przestraszyła go niewymownie, z największą niecierpliwością oczekuje powrotu kuryera.

Rzym 20. Listopada. Najzupełniejsza spokojność nastąpiła po ogólném wstrząśnieniu. Do nowego ministerium należy postępować na drodze liberalnej, jeśli chce uniknąć ważnych kollizyi. Minister Campello przybył tu. Papież zdaje się być bardzo zadowolonym z spokojności miasta.

(Debars.)

Wiadomości handlowe i przemysłowe.

Ceny targowe Tarnowskie z dnia 4. Grudnia 1848.

Korzec przeniicy 5 Złr. 4 gr. — Korzec żyta 3 Złr. 48. — Korzec jęczmienia 2 Złr. 44 gr. — Korzec owsa 1 Złr. 28. — Korzec grochu 4 Złr. 36 gr. — Korzec ziemniaków 1 Złr. 40 Centnar siana 34 gr. — Centnar słomy 28 gr. — Sąg lasowy drzewa twardego 6 Złr. 30 gr., miękiego 4 Złr. 32 gr. Mon Konw.

Redaktor odpowiedzialny i nakładca,

Karol Wilezyński.